

Itt a privatizáció!

Ha az üzlet egyszer beindul

Tóth Györgyné, az eladások „levélynélésével” megbízott munkacsoport vezetője már a szegedi hirdetést megelőzően is kapott néhány telefont, az országos napilapok ugyanis egy nappal korábban sorolták fel az eladó boltokat. A lista egyébként eddig sem volt titkos, az Állami Vagyongyűjtés kiadványából ismert volt az üzletek címjegyzéke. Egy vagyonértékelő szervezet áprilisban mérte fel a vállalat boltjainak értékét s tett javaslatot a kikiáltási árára.

Mint ahogy az várható volt, a szegedi boltok iránt legnagyobb az érdeklődés, közülük is a Kárász utcai Ádám férfi konfekcióbolt a legkapósabb. Azóta megjelent a második privatizációs útem listája, újabb szegedi boltokkal, így általánosítható az az észrevétel, hogy minél messzebb van egy bolt a Belvárostól, annál kisebb az érdeklődés. Makó pedig nagyon messze van a szegedi Szechenyi tértől... igaz, a Maros-parti városban túl nagy alapterületű boltokat kínálnak súlyos milliókért. A vevőket az sem csábítja, hogy az egyik üzletnél a tulajdonjogot is megkaphatják, hiszen annak kezelője nem a helyi városgazdálkodási vállalat, hanem a Komplet.

Naponta legalább tízen érdeklődnek a vállalat központjában az eladó

Privatizáció – ez az egy, meglehetősen nagy betűkkel szedett szó uralja a Komplet Ruházati Vállalat központjának egyik emeleti aiját. Nem is lehet eltéveszteni. Itt a privatizáció! – kezdődnek mind gyakrabban a napilapok árverési hirdetményei, biztos jeleként annak, hogy tényleg elkezdődött valami. Nemrégiben – hirdetésük megjelenése után egy héttel – az Áfort kérdeztük az eladó tőltőállomásokról, ott azonban az első időszakban nem volt túl nagy érdeklődés. A Kompletnél a múlt héten sokan kopogtattak a privatizáció felirátú ajtón.

boltok után, s meglepő, hogy többségük magánszemély, nem pedig társas vállalkozás, vagy kft. képviselő, mint azt nagyon sokan várták. A ruházati profilt sem akarja mindenki megváltoztatni, s olyan vevő is akad, aki a teljes dolgozó létszámot átvenné, ha megnyerné a versenytárgyalást. A vásárló szándékaitól függetlenül a híradástechnikai, gyógyászati, sőt élelmiszerbolt is nyíthat rövidesen egy-egy ruházati bolt helyén.

A vételár kifizetéséhez *egészten* *ciáhitel* is igénybe vehető, a Vagyongyűjtés előzőkényen megküldte a vállalatnak a Bankszövetség listáját a hitelkonstrukcióval foglalkozó pénzügyintézetekről. Ettől függetlenül kereste meg a vállalatot a Kereskedelmi és Hitelbank, s mi több, meg is nézte az eladó üzleteket. Ez utóbbinak a későbbiekben nagy jelentősége lehet, sokszor azon állhat vagy bukhat egy-egy árverés, hogy melyik bank mekkora hitelígérvényt ad ugyanahhoz a bolthoz. A vevőnek több pénzügyintézetrel is lehet ígérvényt, s közel sem biztos, hogy a legmagasabb összegűt kell kihasználnia, különösen akkor, ha a kevesebb millióhoz jobb visszafizetési feltételek társulnak.

A privatizáció tehát visszavonhatatlanul elkezdődött, s ennek talán legmeggyőzőbb bizonyítéka az, hogy az egyik komoly vásárlójelölt már a múlt héten ott akarta hagyni a bántapénzt a Komplet Ruházati Vállalat pénztárában. Alig tudták lebeszélni, hogy várja meg a következő hirdetésüket, és egyáltalán, ráér még a befizetéssel.

KOVÁCS ANDRÁS

Zürichi táncosok a Tantuszban

Lágyan és halkán, alig észrevehető fej- és lábmozdulatokkal kezdődik Beatrice Jaccard és Peter Schelling előadása. Később finom rezdülésekkel a két táncművész időn, téren, érteken túli álmovilágba viszi a nézőt, oda ahol mintha a gravitációs erő is megszűnne. A könnyed lebegés, a finom mozdulatok, a táncoköltszet művésze a Jaccard-Schelling házaspár. (Zeneszerzőjük: Ernst Thoma). *Drift*. Ez a címe annak az estnek,

melyet a Tantusz művelődési házban (Dankó Pista utca 27.) adnak a külföldi vendégek a táncművészet modern törekvéseit kedvelők, a különleges mozgáskultúrát kedvelő közönségnek. A zürichi táncos-koreográfusok Angelus Iván budapesti magániskolájában tanítanak egy hónapon át s innen látogatnak el egy-alkalommal Pécsre és Szegedre. Unikumnak ígérkező előadásuk a Tantuszban szerdán este 7 órakor kezdődik.

A LáZRÓZSA nem pirul

A 21 éves átlagéletkorú, LáZRÓZSA nevet viselő együttes ez év március közepétől öt koncertet tud maga után – ami nem semmi – a következő felállásban: Budai Zsuzsa – ének, billentyűk; Hegyi Pál – ének, szülőgitár; Borbás Tibor – gitár, ének; Déri Zsolt – basszus, ének, dalszövegek (mind a négyen a JATE II. éves hallgatói), Willy Kramer – dobok (a Ságvári Endre Gyakorló Gimnázium amerikai és jó humorú vendégzenésze), valamint Speier Dávid – ének, grafika. Első öt koncertjükön a klasszikus underground költői rockörökségének magyar nyelvű átmentésével próbálkoztak. Szerkesztett műsoruk közepén egy többszörszön áttételes („posztmodern”) kísérlet áll a rock and roll fogalmának értelmezésére. Koncertjeik anyagát Patti Smith, Janis Joplin, The Cult, The Velvet Underground, Iggy Pop, Bily Idol, Byrds és a Steppenwolf számaiból gyűrték össze. Hogy miért ez a szokatlanul komoly koncepciózusság és milyen előőkre tekinthetnek vissza, illetve egyebekről beszélgetünk Déri Zsolttal.

– *Miért kell ez a zenét magyarul átmenteni? Gondolom, aki akarja, angolul is elérheti ezeket a számokat.*

– *Aki tud angolul, annak jó, aki nem, az csak egy részét, a zenét élvezheti. A mai rock egyik legfontosabb gyökere a New York-i underground. Az art-punk mozgalom (koronázatlan királynője Patti Smith) '74-'80 között egyesítette a szürrealista költészetet és rock and rollt, amivel egészen új elegyet nyert. Ez indította útjára az artisztikus művészi vonalat, a hulladék-, punk-rockot. Patti Smith első nagylemezén a 60-as évekből klasszikusokat szinte a felismerhetetlenségig eltorzítva idomította a saját mondanivalójához. Ami jó példája volt a zenével és a szöveggel való mesterkedésnek. Az új művészfelfogás is Patti Smith-hez kötődik, ami annyit tesz, hogy hulladékból, szemétből csinált aranyat. Az ő fogalmi szerint ez a Nigger (nem a fekete bőrűre gondol itt), amivel mi is kezdtük a koncerteket. Az a Nigger, aki vállalja a társadalom számkivetését.*

– *Amikor ezeket a számokat játsszátok, ugyanezt vállaljátok magatokra?*

– *En nem érzem magamat szemétként, hanem új-művészeket, tán még zenészeket se. Az előbb elmondottak csak a koncepcióban nyernekel értelem, amikor eljátsszuk egy olyan lánynak a történetét, aki mélyről indulva átmegy a hitkeresés felélemelkedésig.*

– *Az nyilvánvalóan újdonság, hogy magyarul játsszátok a számokat.*

– *Koncepciózus zenében elég ha a Hobo Blues Bandre gondolunk. Ők ugyanezt csinálták a blues-klasszikusokkal. Hobonak is az volt a mániája, hogy ezeket a számokat magyarul adják elő. Csupán ennyi a közös vonás. Nekem is csak mániám volt a Patti Smith- és Velvet Underground-féle vonulat. Amiben szerintem új a mi műsorunk – bár ebben sem vagyok egészen biztos –, hogy olyan koncert és koncepcióprogramot csináltunk, ami a számok szövegeinek egymásutánisága, de azok egysége miatt is élvezetes egy-másfél órát tesz ki. Alapjában véve a szövegek fűzték egybe a műsort, ettől lett egységes, s ezért fért meg egymás mellett egy hatvanas évekből dal és egy modern sláger.*

– *Mégis mennyiben archiválás, átmentés és mennyiben új-keresés a ti munkátok?*

– *Mindkettő benne van. Megpróbáljuk az eredeti dalszövegeket átmenteni, persze óhatatlan a módosítás. A másik az, hogy a mi huszon-éviünk is átszűri a számokat. Sokszor olyan szövegeket adtam az énekes szájába, amit elvállalhat és elnekelhet. Nem pedig olyat, amit egy 30 éves amerikai underground költőnő 10 éves pályafutás, 10 éves mocsok után letesz az asztalra. Én inkább társzervezőnek érzem magam.*

– *Hogyan tudnád megfogalmazni azt az életérzést, ami ennek a zenének az alapja és amiből ti is merítetek?*

– *Patti Smith dalai a megalázottságból fakadnak és azt büszkén föl is vállalják. Gondolom, mindenkinek volt már hasonló „élménye”.*

– *Mégis mi az a közös vonás, ami így összehozott benneteket a számokkal?*

– *Nem kell megjátszani magunkat, amikor egy megalázó helyzetről*

énekelünk. Ez is fontos, mert mi is átélünk hasonló helyzeteket, ha nem is olyan szinten, mint Patti Smith. Mindenki volt már elhagyatott és összetört. Nyilván nem teljesen hiteles így, de nem kell hazudnunk ahhoz, hogy eljátsszuk a számainkat. A saját számainkat is úgy írtuk, hogy illeszkedjen ebbe a koncepcióba; inkább kemény és kiábrándult szöveggel. A lényeg az, hogy mikor jön a nagy érzés. Hármán is Pestről jöttünk és itt élünk számkivetve Szegeden. Nem találjuk a helyünket. Ez sem otthon, ahogyan Budapesten sem találunk otthonra.

– *Tudom, hogy nehéz otthonra találni. Valahol mégiscsak lenni kell.*

– *Nem csak Szegeddel vagyok így, vagy nem is csak Magyarországra gondoltam. Hanem valószínűleg ebben a korban, vagy ebben a világban nincs helyünk. Ha a dalszöveghez keresünk témát, akkor is mindig oda jutunk vissza, hogy a nagy érzés csak nem jön el, és igazából nem történik velünk semmi.*

Szamar számolva...

Csongrád megyében 1991. március 31-én 325 számár volt. Az összeírás során egyetlen állami szamarat sem találtak, szemben a három szövetkezettel, illetve a 322 háztáji, kisegítő és egyéni számmal. Tekintettel az alacsony számról, valamint a ritka előfordulásra, a szektorális elkülönítésen túl másféle csoportosításnak nem is látták értelmét, így a KSH osztályozása nem is különböztet meg például kis számarat és nagy számarat, mint ahogy a családi állapot után sem tudakozódik. Van természetesen még egy összesítés, a településsoros, amely minden városra, illetve községre megmondja a pontos számot, ennek publikálásától azonban – szakmai okokra hivatkozva – mereven elzárkózik a hivatal.

Nem lehet eléggé hangsúlyozni, hogy a március végi felmérésnek semmi köze a tavalyi év elején végrehajtott – tíz évenként sorra kerülő – népszámláláshoz, hiszen azokon a kérdőíveken ilyen kérdés egyáltalán nem szerepelt.

Visszatérve a szamarakhoz, számuk a legutóbbi, 1986 decemberi, teljes körű összeírás óta jelentősen csökkent, s ezt a tényt nagyon sokféleképpen értelmezik az érintettek. Csak két példa: a szakemberek sajnálatukat fejezik ki a csökkenés láttán, a közvélemény szerint azonban nem is olyan nagy baj, ha kevesebb szamarunk van.

Sokan egyenesen a felmérés hitellességét kérdőjelezzik meg, s azzal érvelnek, hogy az összeírók a kifejezetten városias településrészekre – például Szeged Belvárosába – be sem tették a lábukat. A hivatal mindenben hibát kereső ellenségei úgy gondolják, hogy talán Szegeden, a Nagykőrűtől belől is érdemes lett volna egy kicsit körülnézni.

KOVÁCS

Nem nyert(em) – avagy a 20. heti lottósorsolás perckronikája

Péntek 9.32. Lapzárt a szerkesztőségben. Már reggel 7-kor kellett volna bent lenni, de az „anyagot kellett fölvenni a területen” kezdetű jelszófrázistól még a legzordabb főnök szívcsapjai is megolvadnak; féltve, ha kész az anyag. Milyen jó is ez a kötetlen munkaidő! Egyébiránt ilyen boldok napján a szerkesztőknek még annyi idejük sincs, hogy leszidják szegény tollforgató beosztottjaikat. Különben most az sem idegesítene, mivel fél óra múlva már többszörös milliósként hagyhatom el íróasztalomat.

9.35: Tudom, egyelőre még: NÓTANÁCS megyei értekezlet, 2 flekk tudósítás és a Lovrel Marikát fölitélen bele kell venni. Öszintén szólva, ebben a pillanatban vajmi kevés ötletem van ezzel kapcsolatban. Nem bírok az írásra koncentrálni.

9.37: Már hetek óta csúnya tréfát űznek velem a számok. Mindjárt itt a sorsolás és érzem, hogy MA FORTUNA nem fog csalódást okozni. 155 millió forint!

9.42: Lepakcsolom a magnót és a rádió keresógombját a KOSSUTH hullámhosszára állítom. Biztos, ami biztos, jobb az öttalalatosról idejében értesülni!

9.44: Egy beszédhibás elnökhelyettes éppen a tsz-gazdaságok sanyarú helyzetét ecseteli. Vajon „hány 10” embert érdekelhet ez most? Megkérem a gépiró kislányt, hogy csináljon nekem egy kávét. Ilyenfajta léből ez ügyis az utolsó lesz, mert ugye az ember 155 milcsivel a mellénysebében nem fog holmi instant fekete lötyöket szűrőszelgetni.

9.45: A „főszerk” kéri a NÓKLUBOS anyagomat a 4. oldalra. Ilyenkor??? Két percere a világot jelentő summa megnyerésétől? Az egész hölgyköltszöveget megveszem kilóra. Csak nyugalom! Ígéretet teszek a cikk azonnali megírására.

9.46: Mélyeket szippantok a SOPIANAE-ből, mert tudom, nemsokára már nem illik ilyesféle közönséges búzrudakkal pőfékelni. Finoman szemérem vetem a gépiró Zsuzsának, hogy a kávéja túl édes, azonkívül langyos.

9.57: Végre meghallom a pattogó ritmusú szignált; a bemozdónó finoman csivitelő, dallamos hangja most kifejezetten idegesít. Amikor rendre bemutatja a sorsolási bizottság tagjait, hát akkor, akkor ugye...

9.58: Zsuzsi elhívom egy kéthónapos luxus nyaralásra a Bahamákra.

9.58.30: Fortuna tényleg imád engem! 9. Van! „Mi jöhet még???” – teszem föl a kérdést. „Ne búsulj Zsuzsi, veszek neked egy kamionnyi műkörmökészletet. 53. Valami gubanc lehet. Az általam egyébként igen kedvelt bemozdónó összetévesztette reggel a kontaktlencséit. Nekem ugyanis 52-53-om van. Mindégy!! 35. Kikérem magamnak ezt a packázást! A 35 a múltkor is nyerdő volt már. Lehet, hogy Zsuzsa csak egy körömkészletet kap? 83. Csalás az egész! Nem ér a nevem! Utoljára a 60-as gurul ki a gépből. Minek??? Ez még benne van a számok között? Nem is hittem volna... Lesütött tekintettel, duzzogva kortyolgom ki az utolsó cseppet a csészémből, konstátvala azt az optimista tényt, hogy ez a kávé még ilyen hidegen is milyen finom. A cigimet elnyomva rájövök arra is, hogy a SZOFI mégiscsak a kedvenc márkám. Zsuzsika szépen ívelt arcára pillantva pedig belémötlik a felismerés, ezt a kislányt ezen a hétvégén el kell vinnem szórakozni.

Tökéletes alakja, két mélyenbarna szeme izgatón hat rám. Csak egy aprócska bökkenő ne lenne! A pénzem elfogyott, a lottóm meg ugye...

Legyőzve félszegséget, a nőklubos irományaimból feltelkintve odaszólok a barnaszemű titkárnő gyönyegének – aki hamiskásan kuncog a bahamai utazás, a sportkocsi, a több mázsa műkörm, meg a luxusvilla füsttőlgy romjain.

– „Te Zsuzsi, nem tudnál hétfőig kölcsönözni egy százast?”

NEMES RÓBERT

Új feladatok a nyelvvizsgákon

Május 15-ikén lejárt az állami nyelvvizsgák nyári időszakának szegedi jelentkezési határideje. A beiratkozók – számuk 1500 körül van – június 17-ikétől egy héten át, a JATE nyelvi laboratóriumában tehetnek alap-, közép-, vagy felsőfokú nyelvvizsgát, ezúttal elsőként az Állami Nyelvvizsga Bizottság által kidolgozott új metodikai és értékelési rendszer szerint.

Az újonnan bevezetett vizsgarend, mint ismeretes, mindhárom fokozathoz három vizsgatípust (A, B, C) rendelt, amelyek külön-külön a beszédértést, az írás-olvasás készségét és az összitudást mérik. Valamennyi fokozatra és típusra azonban egyforma – szintén új – értékelési rendszer vonatkozik, s ebben az eddigi öt osztályozatos minősítési formát a pontozás váltja fel. A megoldandó feladatlapokon, tesztekben és fordítási szövegeken az elvárt tudási szintnek megfelelően az illető feladatra adható maximális pontszám is megtalálható lesz. Sikeres vizsgának pedig az számít, ha a jelölt a tételek összpontszámának legalább 60 százaléka eléri. Az állami nyelvvizsgák elvárásai szintje nem változik ugyan, de a vizsgák anyaga több újdonságot tartalmaz. Az A típusú (beszédkészség-mérő) vizsga alapfokon szóbeli, középfokon és felsőfokon szóbeli és írásbeli jellegű egyútt. A jelöltnek alapfokon egy egyszerű szituációs, szerepjátszasi feladatban kell megfelelően válaszolnia, illetve képek alapján kell önállóan beszélnie. Középfokon ez egy hangszalagról meghallgatott szöveg alapján, szótár nélkül kitöltendő feladatlap megoldásával bővül, felsőfokon pedig az

PODMANICZKY SZILÁRD

S. P. S.